

6/9/02

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
CULTUUR, JEUGD EN AMBTENARENZAKEN,**

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 3 juli 2002 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering,

Gelet op het ministerieel besluit van 11 november 2001 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 02 mei 2002,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998:

Wegens zijn artistieke en historische waarde:

- als monument:

Britse militaire begraafplaats, genaamd TYNE COT NEW BRITISH CEMETERY, gelegen te Zonnebeke (Passendale), Tynecotstraat ;

bekend ten kadaster:

Zonnebeke, 2e afdeling, sectie D, perceelnummer 373A.

./..

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Artistieke waarde:

Door de op 21 mei 1917 opgerichte Imperial War Graves Commission werden voor het westelijk W.O. I - front vier toonaangevende Britse architecten gelast met de definiëring van de basisprincipes en de ontwerpen van Britse oorlogsbegraafplaatsen, met name Edwin Lutyens, Reginald Bloomfield, Herbert Baker en, na 1920, Charles Holden.

Onder leiding van F. Kenyon, directeur van het British Museum, en raadgevend bijgestaan door de schrijver Rudyard Kipling, werd naast de drie hoofdprincipes –monumenten van blijvende aard, uniforme grafstenen, geen onderscheid van rang- ook beslist tot de systematische inplanting van twee gedenktekens, met name het door Reginald Bloomfield ontworpen Cross of Sacrifice en de door Edwin Lutyens ontworpen Stone of Remembrance, dit laatsfe –omwille van de hoge kostprijs- nochtans slechts op begraafplaatsen met méér dan 400 doden.

Omwille van zijn omvang, en mede hierdoor des te indrukwekkend, vertoont Tyne Cot Cemetery het volledige, sterk neoklassiek getinte architectuurprogramma, symmetrisch in het hellende landschap ingepast door middel van een in hoogte variërend terras voorzien van cyboriumvormige hoekpaviljoenen, bijkomend visueel beklemtoond door de boogvormige Muur der Vermisten met visuele doorbraken, en daarenboven in de aanleg vijf bestaande betonnen bunkers integrerend.

Gigantisch en monumentaal, strak gelijnd, mede door de eindeloze rijen grafzerkjes in Portlandsteen verblindend wit maar gedwarst door de zwarte silex-Muur der Vermisten, bekleed met gemillimeterd gazon maar middenin golvende velden uitgestrekt over een heuvelflank, roept dit grootste memoriaal door zijn repetitief minimalisme en adembenemende perfectie als geen ander de afschuw op van de Grote Oorlog.

Historische waarde:

De Britse Militaire begraafplaats Tyne Cot te Zonnebeke, de grootste Britse militaire begraafplaats uit de Eerste Wereldoorlog, markeert het verste door de Britten veroverde punt tijdens de Derde slag bij Ieper.

Aangelegd rondom Duitse bunkers middenin het Duitse loopgravennetwerk, omgeven door het voormalig slagveld waar in 1917 voor de verovering van Passendale op minder dan vier maand ruim 500.000 soldaten van beide kampen sneuvelden, nog tijdens de vijandelijkheden als veldbegraafplaats aangewend, nadien uitgebouwd tot begraafplaats voor de gesneuvelden van Passendale en Langemark, is Tyne Cot New British cemetery met zijn bijna 12.000 graven en bijna 35.000 namen van vermisten het belangrijkste -Britse- memoriaal van de Grote Oorlog in Vlaanderen, zoniet in België.

./..

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 06-09-2002

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken,

Paul VAN GREMBERGEN